

Ing. Arnošt Buček
jednatel společnosti

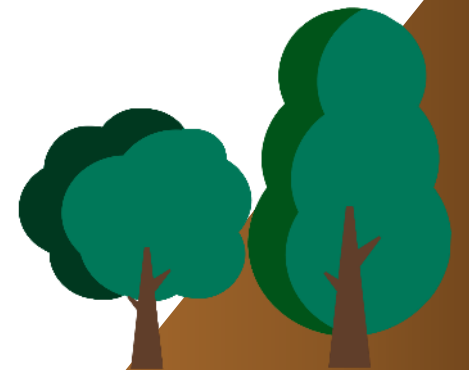
Arcibiskupské lesy
a statky Olomouc
s.r.o.

Kůrovcová kalamita v CHKO Jeseníky očíma majoritního vlastníka lesů

Obsah

- Kdo jsme, naše poslání a cíl vlastníka lesa
- Kůrovcová kalamita
- Podmínky pro zvládnání kůrovcové kalamity v CHKO Jeseníky
- NPR Rejvíz – perla Jeseníků, nebo tichý zdroj odlesnění CHKO
- Cesta a výsledky různých přístupů k obnově lesa v CHKO Jeseníky
- Odpovědnost zainteresovaných subjektů

Kdo jsme, náš cíl a poslání

Arcibiskupské lesy a statky Olomouc s.r.o. – největší nestátní vlastník lesů v ČR.

Ve správě **42 799** ha lesů, převážná část ve vlastnictví Arcibiskupství olomouckého (navrácení historického majetku v letech 2013-2017).

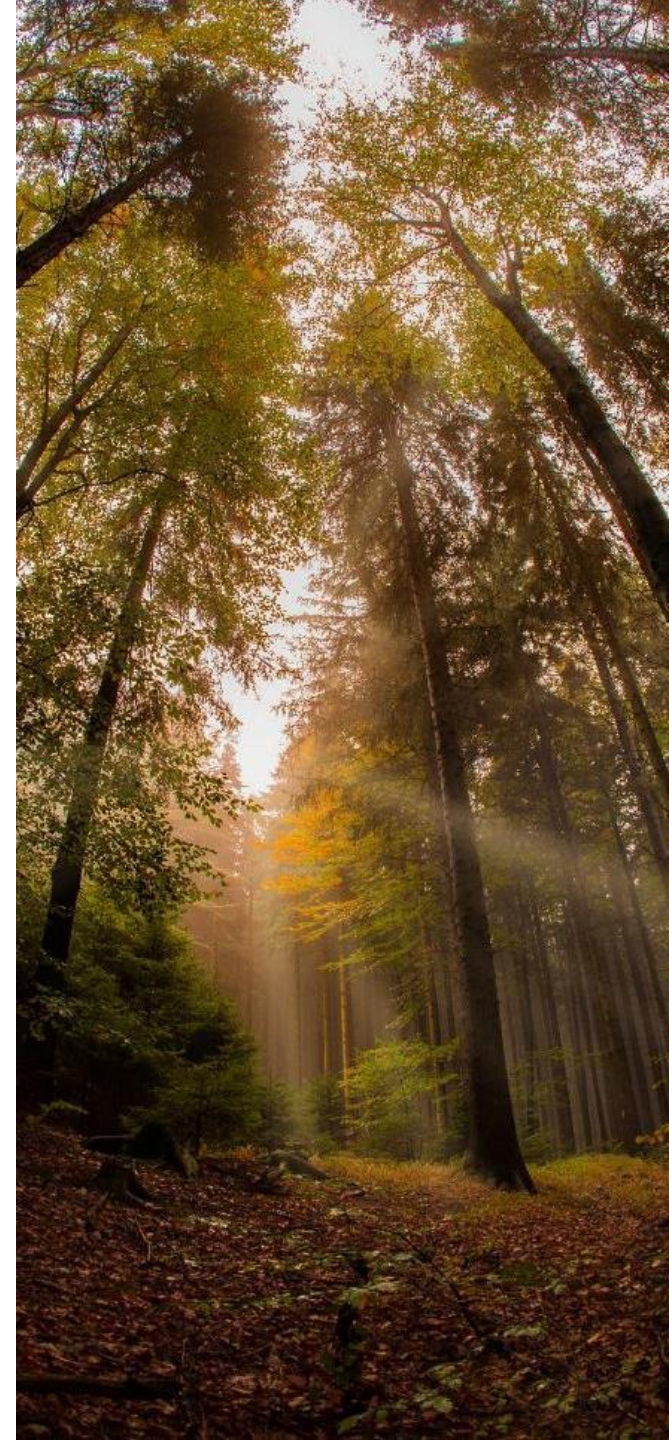
Naše poslání

- ✓ Řádně spravovat lesní porosty v majetku Arcibiskupství olomouckého a dalších spřízněných institucí. Hledat rovnováhu mezi funkcí lesa ekonomickou, sociální a enviromentální.
- ✓ Zajistit dlouhodobý a vyrovnaný výnos z hospodaření pro vlastníka.

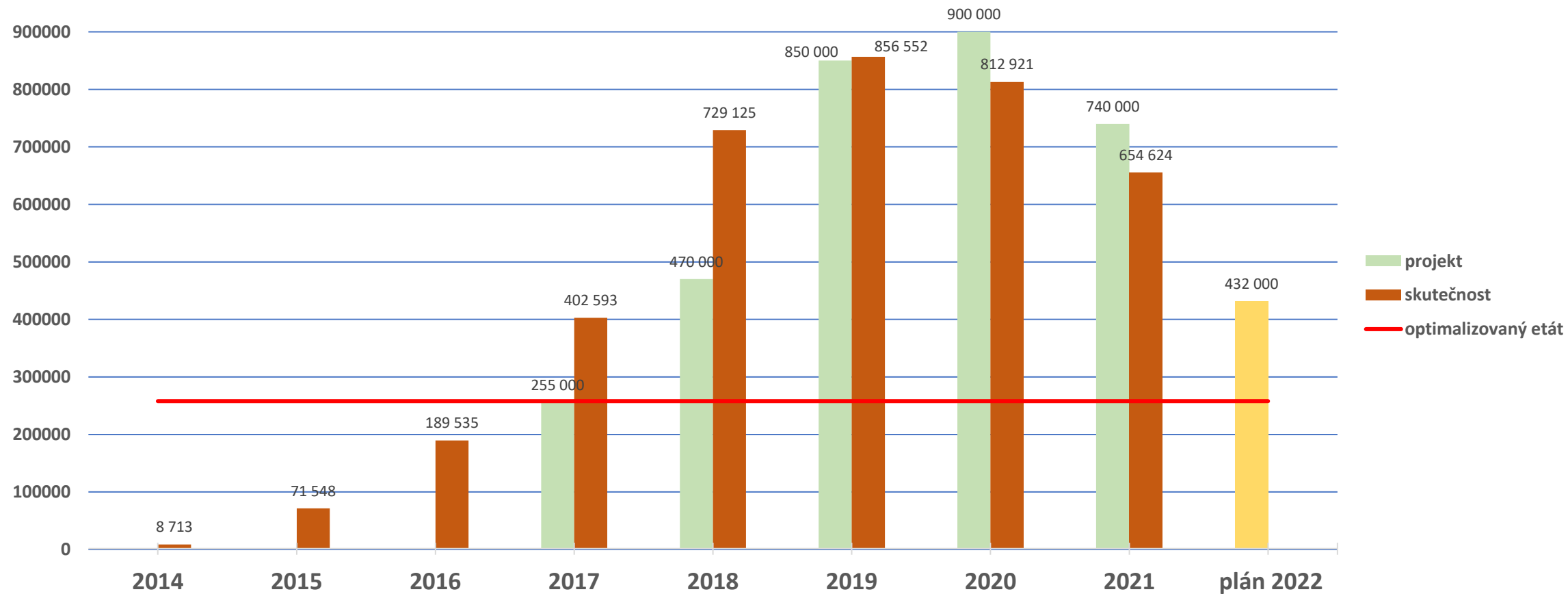

Cíl vlastníka

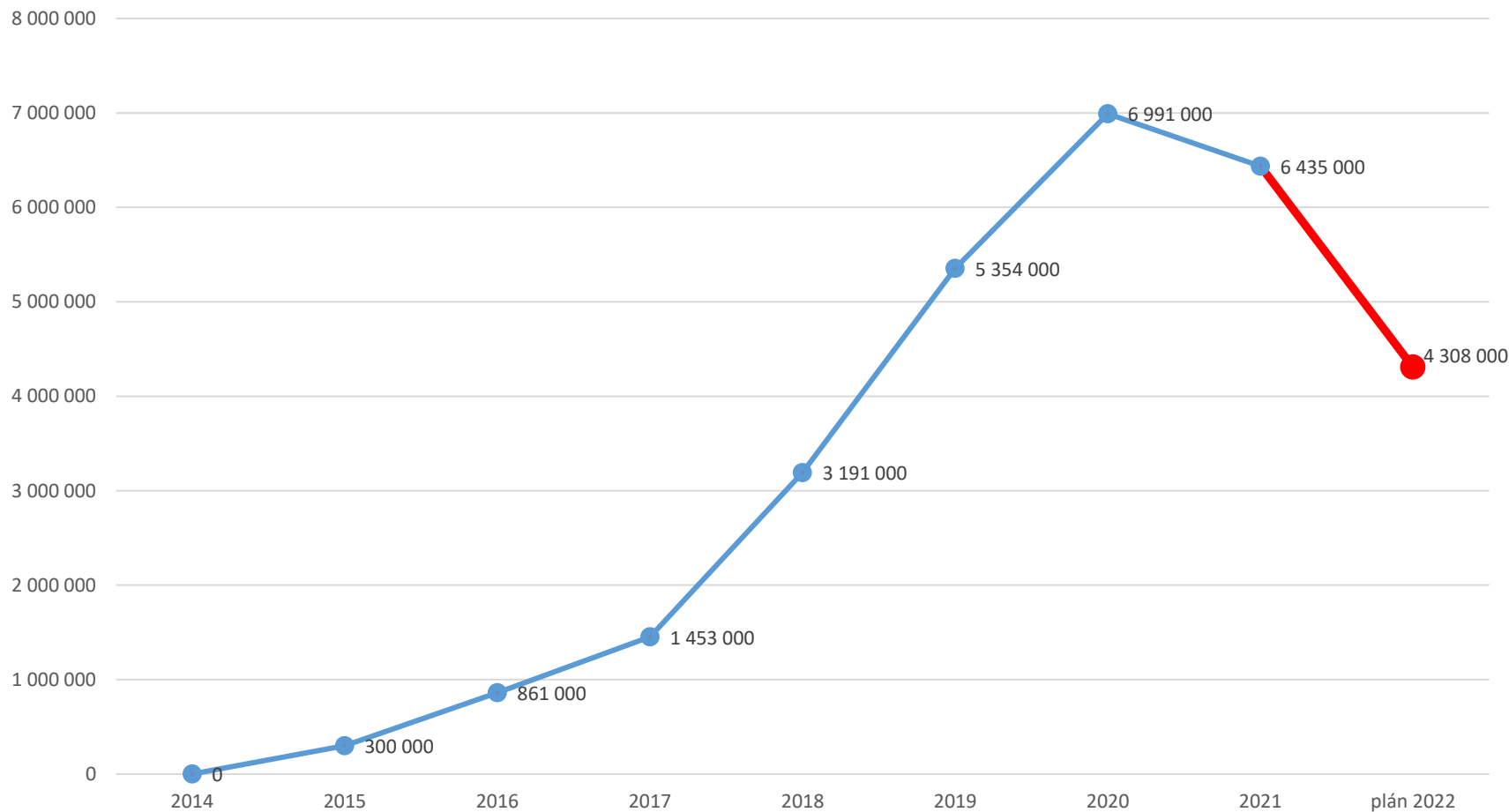
- ✓ Dlouhodobé zajištění vyrovnaných finančních zdrojů pro hlavní činnost, tj. pastorece, vzdělávání, charita.

Objem TČ ALSOL v m³ 2014-2022

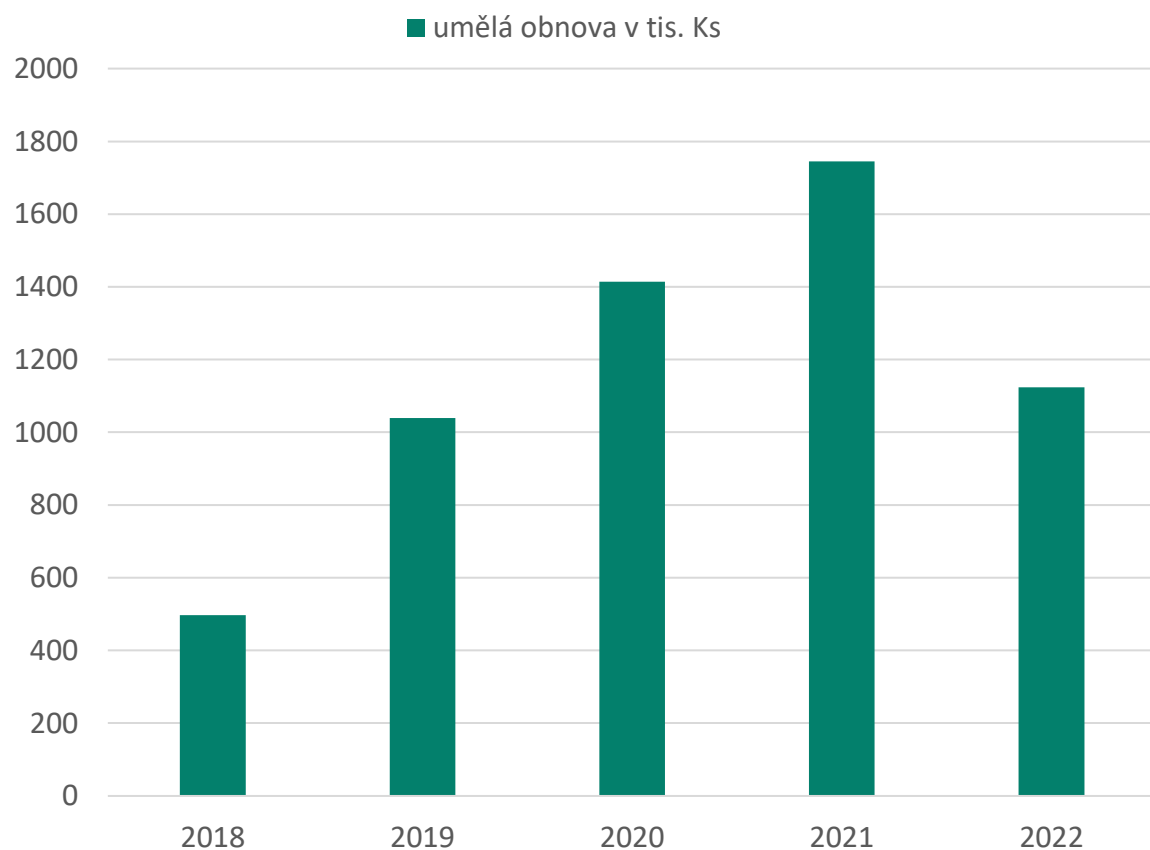

Vývoj objemu **umělé obnovy** **ALSOL** 2014-2022 v ks

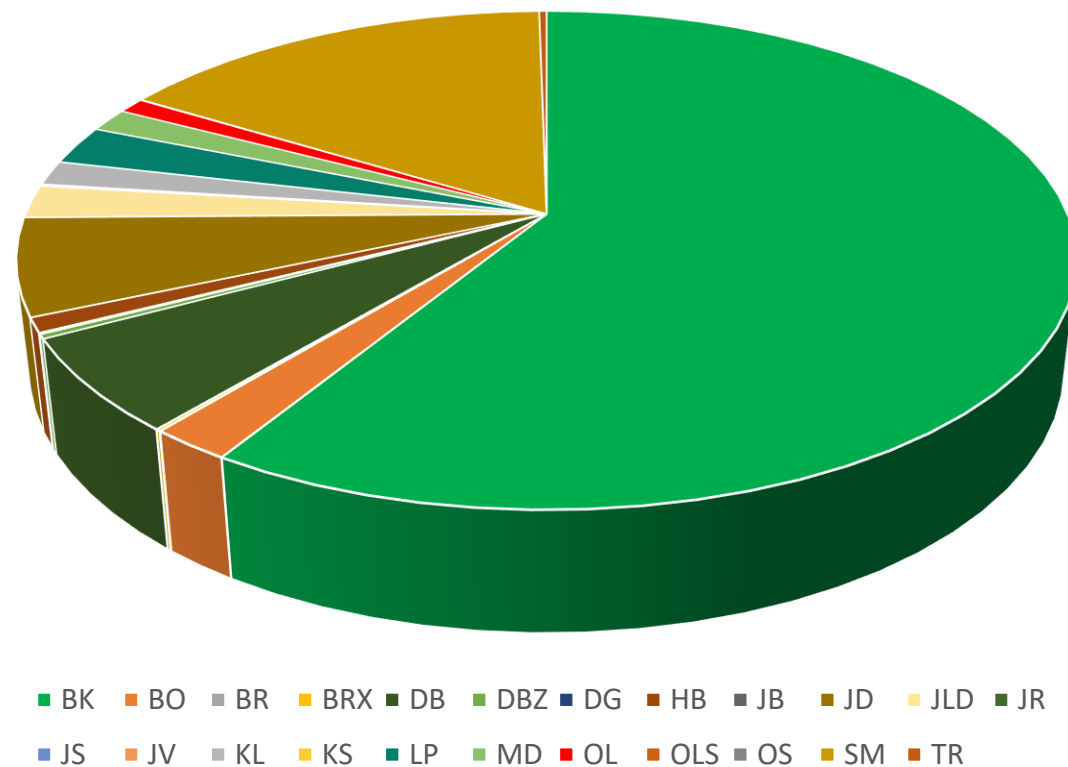

Charakteristika umělé obnovy v CHKO Jeseníky

Počet vysazených sazenic v tis. ks

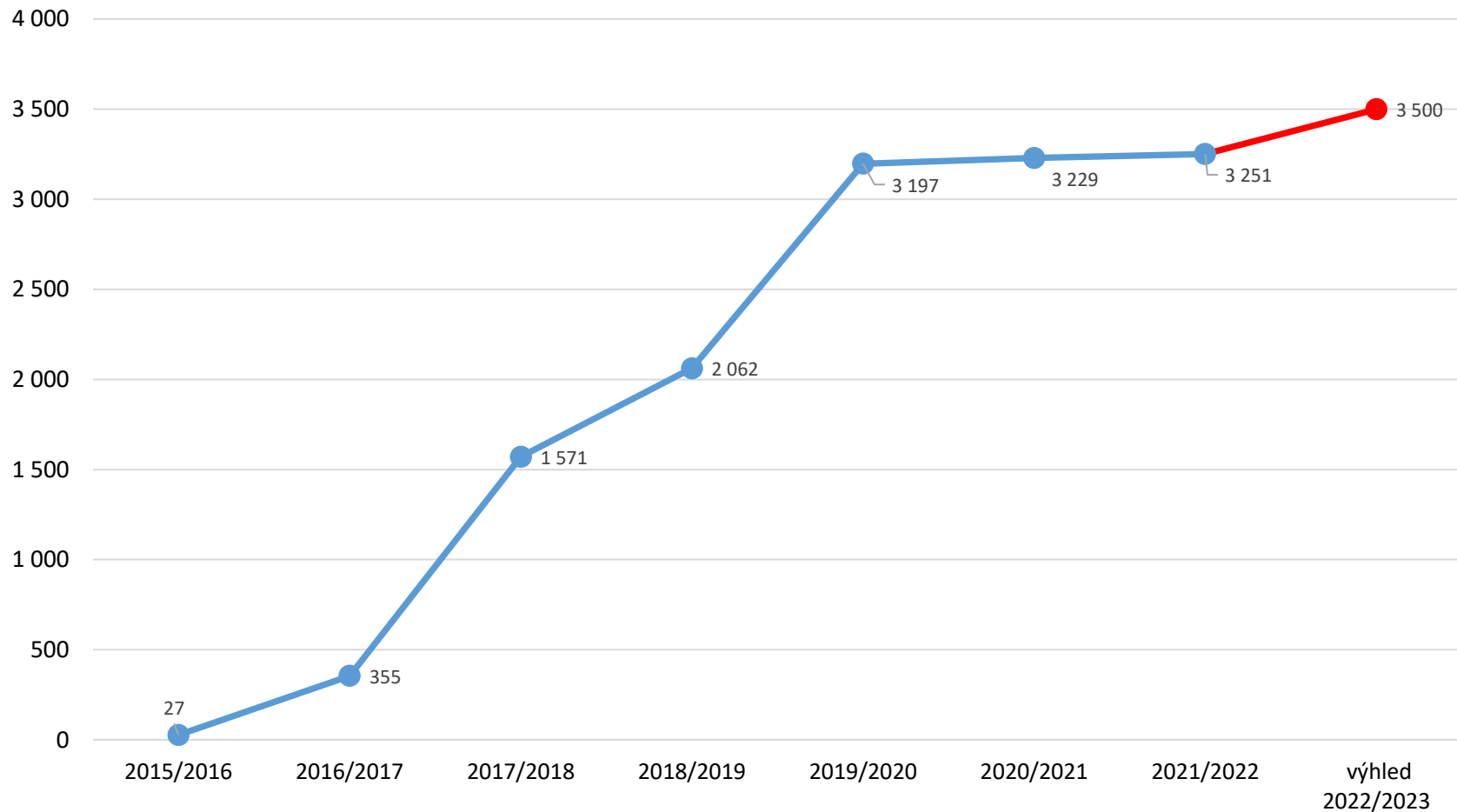

Druhovú skladbu vysazených sazenic (2018-2022)

V období 2018 - jaro 2022 celkem v CHKO vysazeno **5 178 580 ks sazenic.**

Vývoj odlovu spárkaté zvěře u ALSOL 2015-2022 v ks

Kůrovcová kalamita

„Disturbance způsobená masivním šířením podkorního hmyzu způsobuje rozsáhlé poškození především jehličnatých porostů a ohrožení všech funkcí lesa.“

Pro zvládnutí kalamity a jejích následků je nutné zabezpečit podmínky:

LEGISLATIVNÍ

OOP, novela LZ, Novela ZoM, novely vyhlášek

TECHNICKÉ

Zajištění zpracovatelských kapacit, podpora logistiky, odbytu

EKONOMICKÉ

Adekvátní pozitivní motivace jako nástroj lesnické politiky

- Limitním faktorem úspěšného zvládnutí kalamity je čas. Čím rychleji se napadené stromy podaří najít, asanovat/zpracovat, tedy zvládnout nebo alespoň zmírnit či zpomalit průběh kalamity, tím menší škody a dopady na omezení všech funkcí lesa má.

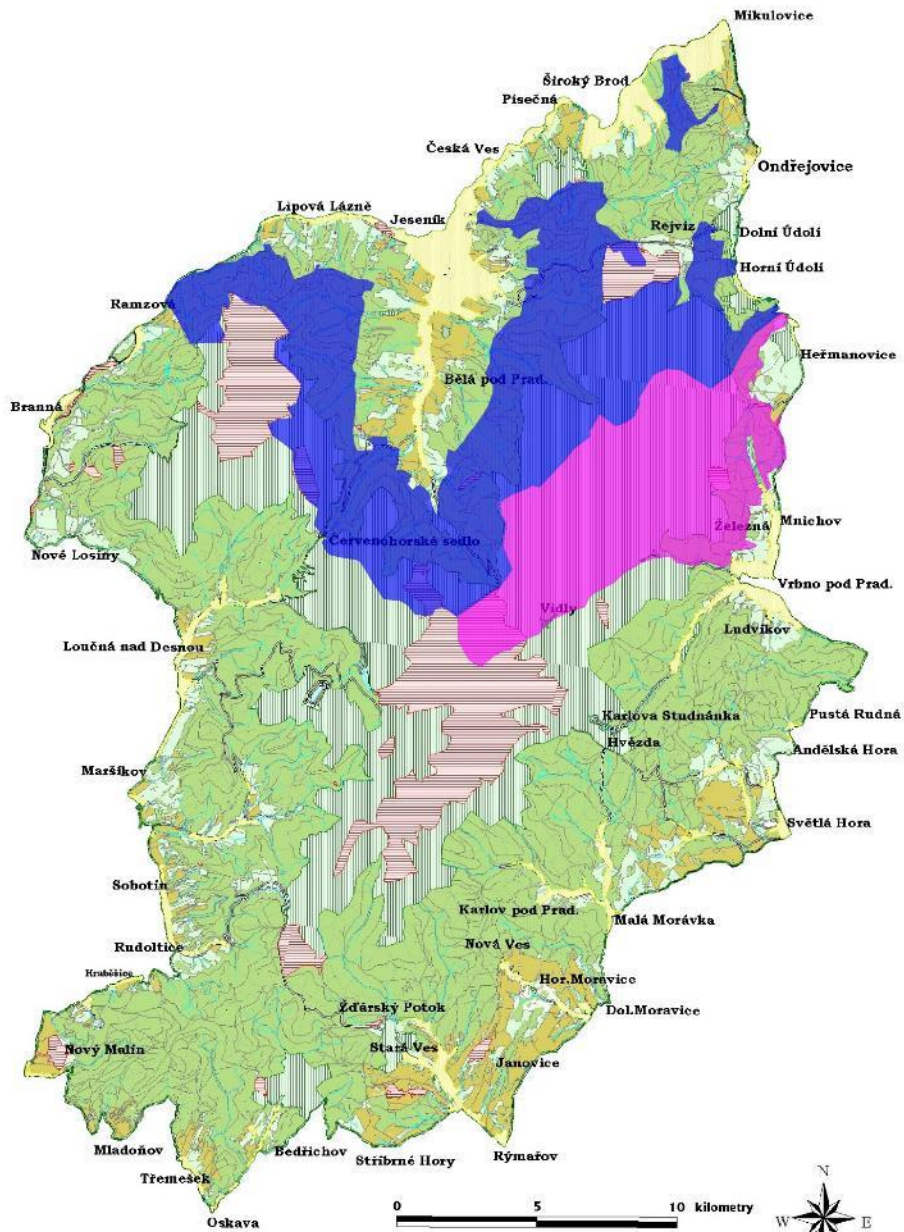

Podmínky pro zvládnutí kůrovcové kalamity v CHKO Jeseníky

pohledem správců lesů

- Majoritní správci lesů v CHKO Jeseníky jsou LČR, ALSOL a Biskupské lesy.
- ALSOL v rámci CHKO Jeseníky spolu s Biskupskými lesy hospodaří na celkové výměře 16 tis. ha lesů, tj. cca 27 % z celé výměry lesů v CHKO Jeseníky.
  - I. zóna 720 ha
  - II. zóna 8 390 ha
  - III. Zóna 7 440 ha

0 5 10 kilometry
 ©GIS, CHKO Jeseníky 2005
 mapový podklad - ©ČÚZK, ZABAGED 2000

Zónace CHKO Jeseníky

Legenda

- 1.zóna
- 2.zóna
- 3.zóna
- 4.zóna
- Arcibiskupství olomoucké
- Biskupství Ostravsko-opavské

Podmínky pro zvládnutí kůrovcové kalamity v CHKO Jeseníky

pohledem správců lesů

- ALSOL V rámci CHKO Jeseníky spolu s Biskupskými lesy hospodaří na celkové výměře 16 tis. ha lesů, tj. cca 27% z celé výměry lesů v CHKO Jeseníky
  - I. zóna 720 ha
  - II. zóna 8 390 ha
  - III. Zóna 7 440 ha

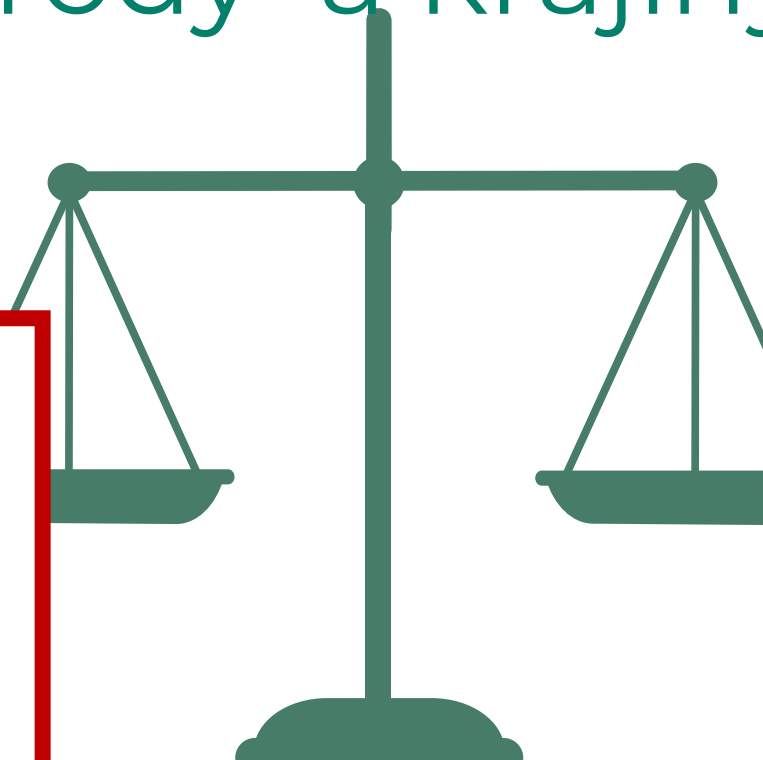
Největší problém je kolize v přístupu lesního zákona a zákona o ochraně přírody a krajiny. Vágní ustanovení zákona o ochraně přírody a krajiny – dávají prostor terorizovat vlastníky lesů, aniž by za tento přístup a jeho důsledky někdo nesl odpovědnost.

Kolize lesního zákona a zákona o ochraně přírody a krajiny

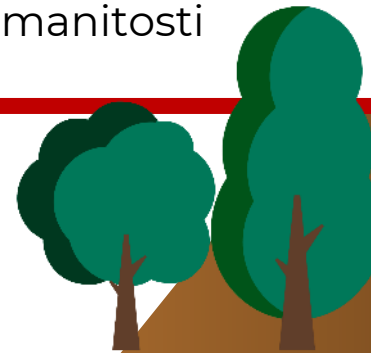
LZ § 32 Ochrana lesa

- Vlastník lesa je povinen provádět taková opatření, aby se předcházelo a zabránilo působení škodlivých činitelů
- Při vzniku mimořádných okolností je vlastník lesa povinen činit bezodkladná opatření k jejich odstranění a pro zmírnění jejich následků

ZOPK § 26 Základní ochranné podmínky CHKO

- Zakazuje se hospodařit na pozemcích mimo zastavěná území obcí způsobem vyžadujícím intenzivní technologie, zejména prostředky a činnosti, které mohou způsobit podstatné změny v biologické rozmanitosti

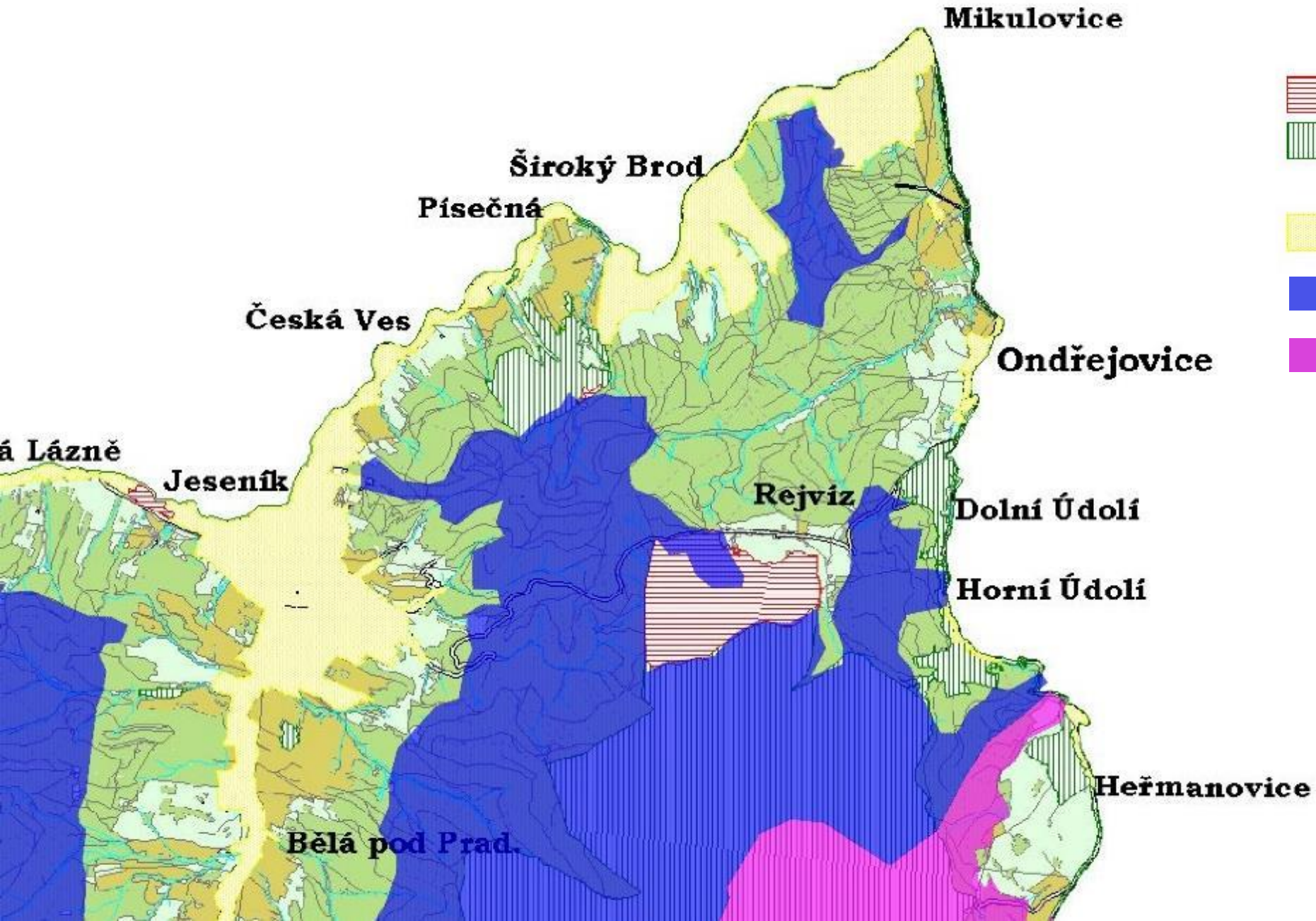

Management **NPR Rejvíz** – perla, nebo tichý zdroj kůrovce a odlesnění části Jeseníků

- Přímo v rezervaci hospodaří LČR, s.p. (nevydaný církevní majetek v NPR)
- Rezervace vyhlášena v roce 1955, výměra vč. ochranného pásma 328 ha, značná část vlastní rezervace je zároveň její ochranné pásmo – uměle založené SM porosty, zásoba dříví cca 80 000 m³, předmět ochrany: komplex rašelinných ekosystémů se všemi druhy rostlin a živočichů na ně vázanými i jejich horninového, vodního a půdního prostředí.
- Celá rezervace je obklopena hospodářskými lesy (kategorie dle LZ), uměle založenými, stejnorodými, s téměř 100% zastoupením SM.
- V rámci správních řízení o výjimkách pro asanaci rozhodnuto o asanaci pouze od jižního okraje rezervace do 100 m. Na NPR Rejvíz navazuje několik miliónů m³ uměle založených stejnorodých SM porostů ve II. zóně CHKO – kůrovci nelze zabránit v jeho šíření do hospodářského lesa a škoda způsobená v okolních lesích kůrovcem z NPR je nevymahatelná.
- Veškerá napadená hmota v NPR ponechávána, v navazujících II. zónách část hmota
- Finanční újmy u ALSOLu dosahují 4,6 mil. Kč (2018-2021).
- Finanční újmy u LČR v NPR jen v letošním roce ve výši cca 25 mil. Kč ! (2023 až 50 mil. Kč).
- **Kdo nese odpovědnost za míru ponechaného dříví – finanční újmy?**

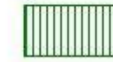
Zónace CHKO Jeseníky

Legenda

1. zóna

2. zóna

3. zóna

4. zóna

Arcibiskupství olomoucké

Biskupství
Ostravsko-opavské

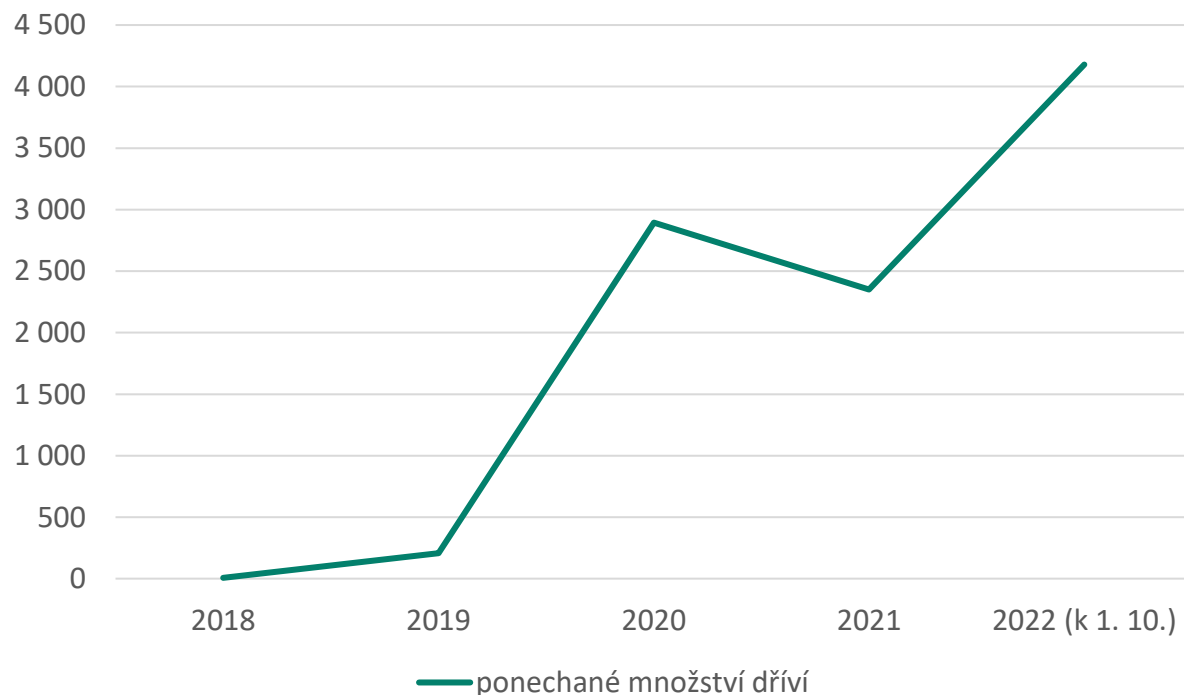
Management **NPR Rejvíz** – perla, nebo tichý zdroj kůrovce a odlesnění části Jeseníků

- Přímo v rezervaci hospodaří LČR, s.p. (nevydaný církevní majetek v NPR)
- Rezervace vyhlášena v roce 1955, výměra vč. ochranného pásma 328 ha, značná část vlastní rezervace je zároveň její ochranné pásmo – uměle založené SM porosty, zásoba dříví cca 80 000 m³, předmět ochrany: komplex rašelinných ekosystémů se všemi druhy rostlin a živočichů na ně vázanými i jejich horninového, vodního a půdního prostředí.
- Celá rezervace je obklopena hospodářskými lesy (kategorie dle LZ), uměle založenými, stejnorodými, s téměř 100% zastoupením SM.
- V rámci správních řízení o výjimkách pro asanaci rozhodnuto o asanaci pouze od jižního okraje rezervace do 100 m. Na NPR Rejvíz navazuje několik miliónů m³ uměle založených stejnorodých SM porostů ve II. zóně CHKO – kůrovci nelze zabránit v jeho šíření do hospodářského lesa a škoda způsobená v okolních lesích kůrovcem z NPR je nevymahatelná.
- Veškerá napadená hmota v NPR ponechávána, v navazujících II. zónách část hmota
- Finanční újmy u ALSOLu dosahují 4,6 mil. Kč (2018-2021).
- Finanční újmy u LČR v NPR jen v letošním roce ve výši cca 25 mil. Kč ! (2023 až 50 mil. Kč).
- **Kdo nese odpovědnost za míru ponechaného dříví – finanční újmy?**

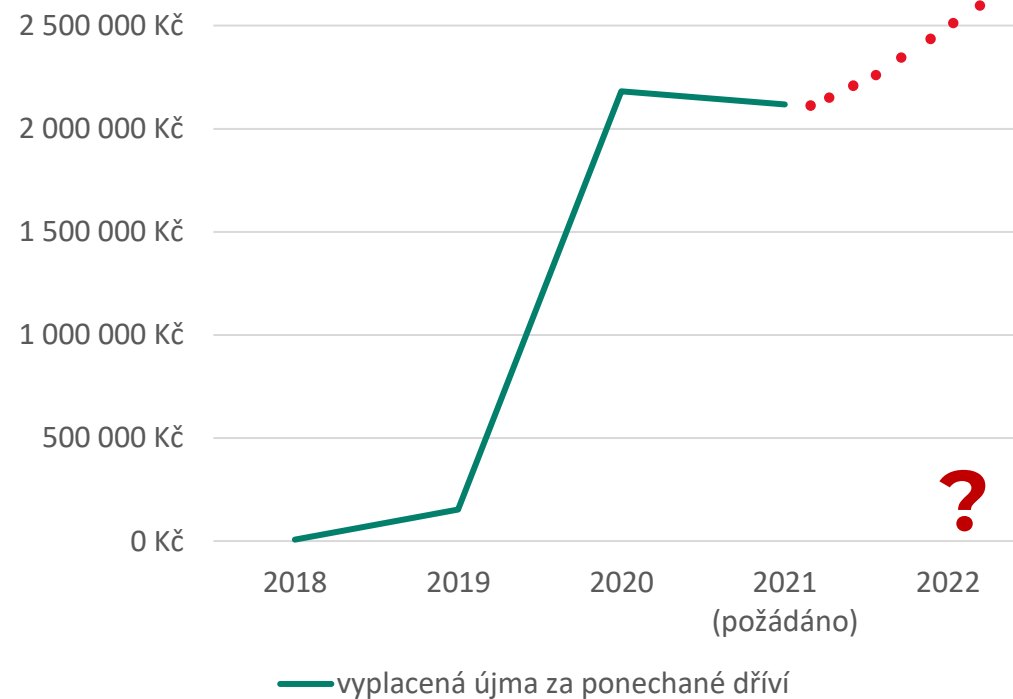

Vývoj množství dříví a finančních náhrad u ALSOL

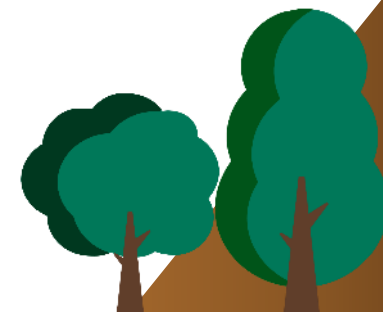
Ponechané množství dříví v m³

Vyplacená újma za dříví v Kč

Žádost o povolení výjimky na intenzivní technologie byla podaná **1. 7. 2019**.
Rozhodnutí nabylo právní moci po potvrzení MŽP rozhodnutím ze dne **19. 4. 2021**.

2 přístupy k obnově lesů po kalamitě v CHKO Jeseníky

Lesník

- Zpracování napadeného dříví.
- Zužitkování vytěženého dříví.
- Aktivní přístup k obnově lesa.
- Intenzivní lov zvěře.
- Stálé zpřístupnění lokality, protipožární ochrana.
- Rychlá obnova fcí lesů = přínos pro všechny.

Ochránce přírody

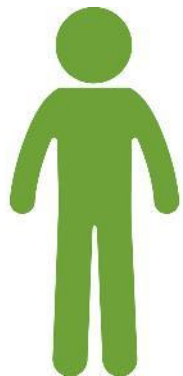
- Ponechávání napadeného dříví i hospodářském lese.
- Nutnost hradit fin. náhrady – újmy.
- Bezzásahovost, ponechání přírodním procesům.
- Lov zvěře výrazně omezen.
- Lokality nezpřístupněné (problémy s BOZP a zajišťováním prací, protipožární ochranou).
- Obnova fcí velmi zdlouhavá, požadovaný výsledek nejistý (negativní dopad na společnost).

Odpovědnost

Vlastník lesa

- ✓ Les je pro něj zdroj obživy, všechna rozhodnutí a zejména jejich případné ekonomické a sociální dopady nese plnou měrou – otázka existence.

Orgán ochrany přírody

- ✓ Odpovědnost - zejména za ekonomické dopady rozhodnutí - téměř žádná.
- ✓ Drahý management území nebo neopodstatněná opatření a následné finanční náhrady (újmny) zaplatí daňoví poplatníci.
  - ✓ Složitost prokázání pochybení.

Zájmová nezisková org.

- ✓ Odpovědnost za své podněty a jejich dopady – žádná.
- ✓ Vymahatelnost případných škod – žádná.

Jak dál?

- Přehodnotit přístup orgánu ochrany přírody k řádně neodůvodněné bezzásahovosti v lokalitách, které k tomu nejsou vhodné.
- Vyvozovat ekonomickou odpovědnost vůči orgánům ochrany přírody za smysluplnost jejich rozhodnutí.
- Průběžně vyhodnocovat, jestli rozšiřování bezzásahových území je efektivní a naplňuje zamýšlená očekávání.
- Novelizovat opakovaně slibovanou náhradovou vyhlášku.
- Používat zdravý selský rozum.

DĚKUJI ZA POZORNOST
LESU ZDAR!

Arcibiskupské lesy
a statky Olomouc s.r.o.

www.alsol.cz

